

Operatie aan de keelamandelen bij volwassenen

Inhoud

Wat zijn keelamandelen?	3
Klachten door de keelamandelen	3
Verwijderen van de keelamandelen	4
Vorbereiding op de operatie	4
Pre-operatieve screening	4
Afspraak operatie	5
Vorbereiding op de dag van de operatie	5
De dag van de operatie	6
De operatie: knippen of pellen?	6
Na de operatie	7
Controle na de operatie	7
Leefregels voor de eerste twee weken thuis	7
Pijnbestrijding	8
Mogelijke complicaties en risico's	8
Vragen	9
Bericht van verhindering	9
Contact	9

Operatie aan de keelamandelen bij volwassenen

Uw arts heeft voorgesteld om uw keelamandelen te verwijderen, ook wel een ‘tonsillectomie’ genoemd. Deze folder geeft u informatie over wat de keel-, neus- en oorarts (KNO-arts) in het Catharina Ziekenhuis met u bespreekt, zodat u zich kunt voorbereiden op het gesprek. Ook geeft de folder u de gelegenheid om na het gesprek alles nog eens na te lezen. Het is goed u te realiseren dat voor u persoonlijk de situatie iets anders kan zijn dan hier is beschreven.

Wat zijn keelamandelen?

Amandelen zijn kleine organen die achter in de keelholte zitten. De twee keelamandelen kunt u zien als u achter in de keel kijkt. De derde amandel is de neusamandel. Die kunt u alleen zien als hij sterk gezwollen is. Amandelen zijn heel nuttig, want ze hebben een beschermende werking en vergroten de weerstand tegen ziektes. Amandelen werken als een soort filters die voorkomen dat infecties zich verder uitbreiden. Soms zijn amandelen niet in staat de ziektekiemen in voldoende mate te vernietigen. Dan hopen de ziektekiemen zich op in de amandelen, die daardoor ontstoken raken. De keelamandelen worden dan dik en pijnlijk.

Klachten door de keelamandelen

Bij een acute ontsteking van de keelamandelen bestaan de klachten meestal uit een korte periode van keelpijn met slikklachten, koorts en algehele malaise. Na de derde dag daalt de temperatuur, waarbij ook de andere klachten langzaam verdwijnen. Dergelijke perioden kunnen zich meermalen per jaar voordoen. De amandelen kunnen ook chronisch in een meer of minder ontstoken toestand zijn. In het laatste geval kunnen klachten optreden van moeheid, lusteloosheid, snurken, matige eetlust en slechte adem.

Als amandelen ontstoken raken, zwellen ze op. Hierbij kunnen ook lymfklieren in de hals opzwellen en pijnlijk zijn. Bij uitzondering breidt de ontsteking van de keelamandel zich uit naar het omliggende weefsel waarin zich dan etter ophoopt. Dit noemen we een peri-tonsillair abces. Hierbij kan nauwelijks geslikt worden en is er veel slijmvorming. De mond kan moeilijk geopend worden, de lymfklieren in de hals zijn gezwollen en is er vaak hoge koorts.

Verwijderen van de keelamandelen

De beslissing om de amandelen te verwijderen is afhankelijk van de ernst van de klachten. Ook de frequentie van de klachten (hoe vaak treden ze op) speelt een rol. Als het onvoldoende lukt om de klachten met medicijnen (pijnstillers en/of antibiotica) te bestrijden of als er te vaak medicijnen moeten worden gebruikt, kan het verstandig zijn om de amandelen te verwijderen. Soms zal hierbij de neusamandel, als die nog aanwezig is, ook verwijderd worden. Bij abcesvorming wordt meestal eerst het peri-tonsillair abces geopend. Daarna kunnen de keelamandelen direct of na een paar dagen verwijderd worden. Men kan dit ook 6 tot 8 weken later doen, als de keelamandelen weer tot rust zijn gekomen. Welk tijdstip van operatie gekozen wordt is onder anderen afhankelijk van factoren als: mate van abcesvorming, tijdsduur en ernst van de ziekte, gebruik van bloedverdunnende medicijnen, eventuele wachttijd bij het Catharina Ziekenhuis en wens van de patiënt.

Vorbereiding op de operatie

Een operatie aan de neus vindt onder volledige narcose plaats, en in dagbehandeling. Dit betekent dat u enkele uren na de operatie naar huis kunt, als er geen complicaties optreden.

Afspraak operatie

Het secretariaat KNO regelt de opname- en operatieplanning. Ongeveer tien dagen voor de ingreep krijgt u een brief thuis waarin de tijd en de afdeling vermeld staan waar u zich de dag van de operatie meldt.

Op de dag van de operatie wordt u op de afgesproken tijd verwacht op de afdeling die in uw brief staat vermeld, dit kan zijn:

- OK-dagbehandeling
of
- verpleegafdeling

Pre-operatieve sceening en anesthesie

U wordt geopereerd en bent daarom doorverwezen naar de polikliniek Pre-operatieve screening. Op deze polikliniek bekijkt de anesthesioloog of de operatie voor u extra gezondheidsrisico's met zich meebrengt. Dit noemen we pre-operatieve screening. Tijdens dit gesprek komen een aantal onderwerpen aan bod. Dit zijn onder andere de soort verdoving (anesthesie) en pijnstilling. Ook bespreekt u waarop u moet letten met eten, drinken en roken op de dagen rondom de operatie. Daarnaast maakt u afspraken over hoe u op die dagen uw medicijnen gebruikt. Dit geldt ook voor bloedverdunners. Bespreek het gebruik van bloedverdunners ook altijd met uw behandelend arts. Als u medicijnen gebruikt, neem dan een actueel medicijnoverzicht of medicijnpaspoort mee.

Op de polikliniek Pre-operatieve screening kunt u alleen terecht op afspraak. De polikliniek is telefonisch bereikbaar van maandag t/m vrijdag tussen 08.00 en 17.00 uur via telefoonnummer 040 - 239 85 01.

Meer informatie over pre-operatieve screening en verdoving vindt u in de folder 'Anesthesie'.

De dag van de operatie

Op de dag van de operatie wordt u verwacht op de afdeling die in uw brief staat vermeld. U wordt opgevangen door een verpleegkundige, die u voorbereidt op de operatie. Als u iets niet duidelijk is, vraag dan gerust om uitleg.

U krijgt van de verpleegkundige een operatieweefsel en een armbandje om uw pols met daarop uw naam en geboortedatum. Verder krijgt u voorbereidende medicatie voor de anesthesie (dit noemen we premedicatie). Het is belangrijk dat u voor de ingreep nog even plast, zodat uw blaas leeg is. Een kunstgebit en/of contactlenzen doet u uit. U gaat naar de operatiekamer en gaat op de operatietafel liggen. Vervolgens krijgt u een infuus. Voordat de anesthesioloog u de narcosemiddelen via het infuus toedient, wordt eerst de bewakingsapparatuur aangesloten. Nadat u een snelwerkend slaadmiddel heeft gekregen, bent u meestal binnen een halve minuut in een diepe slaap. U voelt u niets meer van de ingreep.

De operatie: knippen of pellen?

Bij kinderen wordt meestal een operatietechniek gebruikt die men vroeger 'amandelen knippen' noemde. Deze naam kwam voort uit het feit, dat men daarbij de keelamandelen gedeeltelijk verwijderde ('knipte'). Tegenwoordig wordt met een vergelijkbare techniek wél voor volledige verwijdering van de keelamandelen gezorgd. Dit noemen we 'pellen'. Een speciaal instrument wordt gebruikt om de keelamandelen in één beweging als het ware los te woelen van de onderlaag. Zowel de keelamandelen als ook de neusamandel worden via de mond verwijderd.

Na de operatie

Na de operatie blijft u in de uitslaapruijnte van de operatieafdeling tot u goed wakker bent. Daarna haalt een verpleegkundige van de verpleegafdeling u op. Direct na de ingreep heeft u pijn in de keel en moeite met slikken. De pijn kan uitstralen naar uw oren. U krijgt pijnstillende middelen. Veel drinken van koud water is belangrijk en kan de pijn verlichten. U kunt ook om waterijsjes vragen. Probeer om de keel niet te schrapen. Meestal komt er na de operatie wat vers bloed uit de keel. Ook kunt u donker bloed braken. Dit is oud bloed dat tijdens de operatie in de maag terecht is gekomen. Soms kan er ook een beetje bloed uit de neus lopen. Dit komt doordat de slang waarmee u tijdens de narcose in slaap werd gehouden via de neus werd ingebracht.

In het belang van een goede genezing mag u de eerste uren na de operatie niet uit bed. U houdt bedrust. Als het drinken, eten en plassen goed gaat, verwijdert de verpleegkundige het infuus. U mag uit bed, maar moet nog wel rustig aan doen. Als u zich na verloop van tijd goed voelt, mag u naar huis. De verpleegkundige spreekt met u af welke medicijnen u krijgt tegen de pijn.

Op de plaats waar de amandelen zaten, vormt zich een grijs-witte korst, die meestal na zeven tot tien dagen loslaat en spontaan verdwijnt. De lucht die u uitademt kan hierdoor wat weëig ruiken. Bovendien kunt u een wat metaalachtige smaak hebben. Ook dit verschijnsel verdwijnt vanzelf.

Controle na de operatie

Na het verwijderen van amandelen genezen de wonden vanzelf. Controle is niet noodzakelijk. Als er iets is waar u vragen over heeft of waarvoor u controle wilt door de KNO-arts, kunt u altijd de polikliniek bellen en wordt u direct geholpen.

Leefregels voor de eerste twee weken thuis

Ga ervan uit dat de eerste week na de operatie de keel zeer gevoelig is en dat vooral het slikken pijnlijk is. Het herstel duurt in de regel twee weken. Dan kunt u weer gaan werken, naar school gaan of sporten.

De eerste week na de operatie moet u voorkomen dat er drukverhoging in de neus ontstaat. Dit kunt u voorkomen door bv.:

- Geen zware voorwerpen te tillen of hard te persen.

Andere leefregels:

- U mag niet te heet douchen.
- Laat uw eten en drinken iets afkoelen, voordat u het gebruikt.
- Maak geen gebruik van sauna en/of zonnebank.
- Ga de eerste twee weken niet in de zon zitten.
- Voeding: na de operatie kunt u niet direct alles eten. We raden u aan regelmatig kleine beetjes van koude dranken te nemen, bijvoorbeeld limonade zonder prik en appelsap. Regelmatig drinken kan uitstralende pijn naar de oren voorkomen en verkleint de kans op een nabloeding. De eerste dag na de operatie kunt u vla, yoghurt

en pap eten. De tweede en derde dag na de operatie mag u overgaan op zacht of gemalen voedsel en brood zonder korst. De vierde en vijfde dag kunt u weer alles eten, behalve harde etenswaren zoals appels, rauwe wortel, chips en friet. Dit kan weer na tien dagen. Voedingsmiddelen mogen niet te warm gegeten worden. Dit om het wondherstel te bevorderen. Neem bij voorkeur geen banaan, sinaasappelsap of citrusvruchten. Dit kan pijnlijk zijn.

Pijnbestrijding

Het is raadzaam om de volgende pijnstillers te gebruiken.

De eerste vijf dagen neemt u drie maal daags twee tabletten paracetamol van 500 mg (dit betekent dus om de 8 uur 1000 mg) en twee maal daags 400 mg ibuprofen (u krijgt hiervoor een recept mee)

Na vijf dagen neemt u gedurende twee dagen 3 maal daags 1 tablet paracetamol van 500 mg en 2 maal daags 400 mg ibuprofen.

Daarna gebruikt u nog 1 week 3 maal daags 500 mg paracetamol.

Mogelijke complicaties en risico's

Bij iedere operatie is er sprake van enig risico, dus ook bij een operatie aan de amandelen. Er kan bijvoorbeeld een infectie optreden of een onverwachte bloeding.

U neemt contact op met het ziekenhuis:

- bij een bloeding uit de mond of uit de neus;
- bij een temperatuur boven de 38,5 °C.

Overdag (van 08.00 tot 17.00 uur) belt u de polikliniek KNO, via telefoonnummer: 040 - 239 71 32. Ook bij bijzonderheden die niet kunnen wachten tot de eerstvolgende controle belt u met de polikliniek KNO.

's Avonds en 's nachts belt u de Spoedeisende Hulp (SEH), via telefoonnummer: 040 - 239 96 00.

Vragen

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen? Neem dan contact op met de polikliniek KNO, via telefoonnummer: 040 - 239 71 32.

Bericht van verhindering

Bent u op het afgesproken tijdstip verhinderd, meldt u dit dan zo snel mogelijk bij het secretariaat van de polikliniek KNO. Als u dit doet, kan er nog een wachtende patiënt worden ingepland.

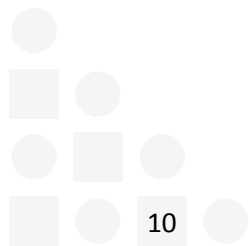
Contact

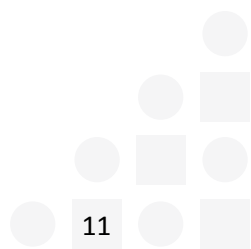
Voor het maken van een poliklinische afspraak:
polikliniek KNO, telefoonnummer: 040 - 239 71 30.

Voor het maken van een afspraak voor een operatie:
secretariaat KNO, telefoonnummer: 040 - 239 71 32.

Polikliniek Pre-operatieve screening, telefoonnummer: 040 - 239 85 01.

Spoedeisende Hulp (SEH), telefoonnummer: 040 - 239 96 00.

Altijd als eerste op de hoogte?

Meld u dan aan voor onze nieuwsbrief:

www.catharinaziekenhuis.nl/nieuwsbrief

Michelangelolaan 2 – 5623 EJ Eindhoven
Postbus 1350 – 5602 ZA Eindhoven